

[Birgith Mogensen]

hvilke former for anvendelse af de nævnte jorder landmanden kan gennemføre, uden at det i første omgang forstyrrer naturen, og så må vi sikre, at der er en instans, der kan varetage en behandling af de tilfælde, hvor der er tvivl. I princippet bør det være sådan, at tvivl kommer den svageste part til gode – i dette tilfælde nok overvejende naturen.

For centrum-demokraterne er det vigtigste her at fastslå, at der ikke må ske det, at blot den omstændighed, at der i Jylland er uforholdsmæssigt store områder, der kan henføres til begrebet marginaljord, får konsekvenser. Vi må fastslå, at der findes så forskellige former for marginaljord, at det, vi umiddelbart i dag måtte forbinde med begrebet, måske ikke er helt dækkende efter en nærmere analyse så at sige i morgen.

Men allerede nu må vi også med ministeren sige, at det kunne være, at landmanden kunne få mere at vide om, hvad der kan dyrkes på marginaljord, eller hvad denne type jord uden dyrkning i traditionel forstand kan bruges til – hvis den altså kan bruges. Lad det i denne forbindelse også være sagt, at det ikke nytter, at vi med stor alvor og energi går ind for at skabe de bedst mulige betingelser for både landmand og miljø og der så kommer en flok mere eller mindre bevidstløse naturelskere vadende ind i de sårbare områder.

Debatten må derfor ikke drejes derhen, at vi får en række såkaldte rekreative områder, hvor Gud og hvermand bare kan komme. Motionister er vel nok den dyreart, der slider mest på vore skove i dag.

Vi har noteret os, at det grønne kontaktudvalg har fremsendt et mere detaljeret forslag om, hvordan vi kan komme i gang. Vor eneste betænkelighed ved dette består i, at der synes at åbne sig alt for mange muligheder for alt for megen administration og alt for meget bureaukrati i denne sammenhæng. Denne skepsis ligger også i vor holdning til de såkaldte pilotprojekter, der efter vor opfattelse let kan få en varighed, der i væsentlig grad vil forsinke eventuelle løsninger, ikke sådan at forstå, at vi stiler mod en her-og-nu-løsning, vi vil gerne have alle sider af sagen grundigt belyst, men vi tror på, at der allerede i de berørte instanser er samlet så megen viden og så megen ekspertise, at et grundlag med tidsbestemt samarbejde mellem parterne med det formål at afstikke ret-

ningslinjer for den bedst tænkelige anvendelse af marginale jorder snart kan foreligge.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Vi er vist alle sammen vokset op med en stor og varieret dansk sangskat: lysegrønne øer, vidtstrakte heder, snoede og bugtende åer og smukke stengærder. Det kan vi alle sammen huske, og vi vil sikkert også gerne alle sammen have, at vores børn vokser op med det. Jeg har oven i købet forstået på undervisningsministeren, at han mener, at det skal stå stærkere i den danske folkeskole.

Der er bare det kedelige problem, at den danske sangskat er ved at udvikle sig til en historisk anakronisme, for vi kan ikke blive ved med at få vores børn til at synge om noget, de ikke rigtig kan se. Når de tager ud i naturlandskabet og i stedet for den smukke, bugtende å ser en lige, udrettet å eller i stedet for den smukke, vidtstrakte hede ser resultatet af Hedeselskabets dræninger, så bliver det nok i det lange løb lidt vanskeligt at få dem til at synge de her sange.

Der er også efterhånden en temmelig udstrakt bevidsthed om, at det ikke kan blive ved med at gå. Den udpining af naturressourcerne, vi har bedrevet igennem mange år, kan ikke blive ved.

For et halvt år siden kom fredningsstyrelsen, miljøstyrelsen, planstyrelsen og skovstyrelsen med et meget interessant og spændende oplæg om marginaljorder. Det er blevet fulgt op af en redegørelse fra miljøministeren.

Det er ganske klart, både når man læser den oprindelige rapport, og når man læser miljøministerens redegørelse, at marginaljorder ikke er noget entydigt begreb. Man kan vælge enten at definere det ud fra en økonomisk betragtning, en landbrugsøkonomisk betragtning, og sige, at marginaljorder er de jorder, det til enhver tid ikke er rentabelt at dyrke for den enkelte landmand, eller man kan betragte det ud fra en naturmæssig synsvinkel. O.k., der vil formentlig være overlappinger i mange tilfælde, men der vil også være tilfælde, hvor de to synsvinkler strider imod hinanden og kolliderer med hinanden. Det gør ministeren da også selv rede for i sin redegørelse i sp. 3288. Ministeren gør det også klart i sin redegørelse lidt længere fremme, nemlig i sp. 3292, at der faktisk ikke er